

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

"Οσω καὶ ἀνατρέχω βιθύτερον εἰς τὰς ἀναμνήσεις μου, εὑρίσκω πάντοτε ἐν αὐταῖς τὴν γλυκεῖαν εἰκόνα τῆς ἀδελφῆς μου Αἰκατερίνης. Ἡτο κατὰ τοῦ μεγαλύτεροῦ μου· καὶ τούτο ἥρκε δπῶς ἀναπληροῦ τὴν μητέρα μου, ἀσχολουμένην διὰ τοῦτο αἰσιώτερον

πρὸς ἐπιτήροις μου, δταν ὥφειλε νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἔξασκήσεις τῆς τέχνης ταῦτης ἐπὶ τῆς Μαρίας, ἡτις ἐγεννήθη δτε ἕγῳ περιεβαλλόμην τὰς πρώτας ἐξ ἑριούχου περισκελεῖδες μου· ἡ Μαρία ὅμως ἦν μᾶλλον ἐμοῦ εὐάγωγος, εὐπειθής καὶ γλυκεῖα ἐν φῷ ἕγῳ ἤμην, ὡς ἔλεγον δοιοι οἱ γείτονες, τρομερὸν πχιδίον. Πόσον χρόνον ἔχανεν ἡ πιωχὴ Αἰκατερίνη ἵνα τακτοποιήσῃ,

"Ἄποροι παιδες.

εἰς τὰς ἔργασίας της καὶ γνωρίζουσαν δτι εὑρισκόμην ὑπὸ τῆς ἐπιτήροις τῆς Αἰκατερίνης. Ἡμην ὑπὸ τῆς ἐπιτήροσίν της (δὲν τὸ εἶδον, ἀλλὰ πολλάκις τὸ ἥκουσα) δταν ἔκαμα τὰ πρώτα μου βήματα καὶ ἐψέλλισα τὰς πρώτας μου λέξεις· καὶ ἥδυνήθην νὰ λάβω ἰδέαν. ἀτελὴ ὅμως, τῆς ὑπερμονῆς ἡς είχεν ἀνάγκην

δσα ἕγω εἶχον σκορπίσει, νὰ ἐπιδιορθώσῃ δτι εἶχον σχίσει ἡ νὰ καθαρίσῃ δτι είχον ρυπάνει.

"Ἐν τούτοις διαλογιζόμενος ἐνίστη τὰ ἀτακτήματά μου ταῦτα, εὑρίσκον πάντοτε τὸ δικαιοιούγητικὸν αὐτῶν. Ἀλλως τε ὑπῆρχεν ἐν ἐμοὶ τοιαύτη τις δρμή, τοιαύτη ἀνάγκη πλέον θορύβου καὶ ταραχῆς, ώστε

ένδιμιζον δυτικούς δὲν ζῶ αὐτούς ήσυχος^α ἐν ᾧ ή μήτηρ, ὑπερήφανος διὰ τὸν παῖδα της, ἔθανμαζε πᾶν δ, τοῦ ἐπραττον καὶ μάλιστα δτε ἔβλεπεν ἐσυτὴν ὑποχρεωμένην νὰ μὲ ἐπιπλήττῃ. Ἐκ τῶν συνεσταλμένων ἐπιπλήξεών της ἐνδίμιζον δτι ἔλεγε καθ' ἐκυτήν. «Εἶναι καλός! ίσχυρός! ἔχει πνεῦμα! δὲν ζῇ ή διὰ νὰ ἐφευρίσκει!» Καὶ τοῦτο κατέστρεψε πᾶσαν συνέπειαν τῆς ἐπιπλήξεως.

Τὴν ἡγάπων ἐν τούτοις ὡς ἡγάπων καὶ τὴν Αἰκατερίνην καὶ τὴν Μαρίαν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν δτι εὐηρεστούμην, τὴν μὲν πρώτην νὰ κάμινο νὰ μαίνηται, τῆς δὲ δευτέρης νὰ συντρίβω δσα τυχὸν νερόσπαστα τῇ ἑδώρουν. «Οσον ἀφορᾷ τὸν πατέρα μου,

ἐσκέπτετο, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ μὲ διορθώσῃ. Καὶ διὰ τοῦτο δτε ἥτο ἐτοιμοθάνατος (ἥμην δὲ ἔγω τότε μόλις ἐπτατητής), εἰπεν εἰς τὴν Αἰκατερίνην, δύρυομένην καὶ προσευχομένην ἐπὶ τοῦ προσκεφλαίου της. «Φρόντιζε διὰ τὰ μικρὰ καὶ πρὸ πάντων διὰ τὸν 'Ροβέρτον' στειλέ τον εἰς τὸ σχολεῖον.»

«Ω! εἰς τὸ σχολεῖον δὲν ἥθελησα ποτὲ νὰ ὑπάγω. Ή ἵδε τοῦ δτι θὰ ἥμην καθήμενος ἐπὶ θρανίου ἐν θαλάμῳ κεκλεισμένῳ, μένων ἐκεὶ ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ὕρας, μοὶ ἐπροξένει φρικίασιν. Αγνοῶ πῶς μοὶ συνέβη δύως νὰ μὴ ἀντισταθῶ εἰς τὴν Αἰκατερίνην, δταν λαθοῦσα με ἐκ τῆς χειρὸς, μὲ ἔφερεν εἰς τὸ σχολεῖον δύο μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς μητρός μου

("Ιδε σελ 67).

δὲν είχον αἰτίαν νὰ τὸν φοβοῦμαι διδτι δὲν ἥτο ποτὲ εἰς τὴν οἰκίαν· ή τοῦ ξυλοχόπου καὶ ξυλεμπόρου τέχνη του, τὸν παρέσυρε πολλάκις πολλὰς λεύγας ἀπὸ τῆς οἰκίας καὶ δὲν ἥτο σπάνιον νὰ λείπῃ εἰς δάσος τι ἐπὶ μῆνα καὶ πολλάκις καὶ πλέον. Ἐπανεχρημένος ἔφερε διὰ μὲν τὴν οἰκογένειαν χρήματα, διὰ δὲ τὰ μικρὰ παιδιά του δῦορα καὶ λιχεύματα, ήτο χαρίης καὶ εὐχαριστημένος, διδτι μᾶς ἐπανέβλεπεν ὑγιεῖς καὶ διὰ τοῦτο ή μήτηρ μου δὲν ἥθελε νὰ δικταράξῃ τὴν χαράν του, μεμφιμοιροῦσα εἰς λογαριασμὸν μου. Ανεχώρει τὴν ἐπεύριον καὶ ἔγω κύζανον μετὰ τῶν ἐλαττωμάτων μου.

«Η πτωχή μου μήτηρ ἐν τούτοις τὸ ἔβλεπε καὶ τὸ

ἡμέρας. Καὶ ἐπεθύμουν μὲν νὰ δραπετεύσω, δταν ἡ Αἰκατερίνη ἔτεινε τὴν χειρὰ δπως λάβῃ τὸ ρόπτρον, ἀλλ' αὐτη είχεν οὕτω σοβαρὸν καὶ ἐπιβλητικὸν τὸ ἥθος, ὡστε ἥθνανόμην ἐπ' ἐμοῦ τὴν ίσχυρὰν θέλησιν της καὶ μάλιστα δταν, εἰσαγάγουσά με εἰς τὴν θύραν, μοὶ ἀπούθυνε τὰς δλίγας ταύτας λέξεις: «Θὰ προσπαθήσῃς νὰ ἥσαι φρόνιμος καὶ ἐπιμελής 'Ροβέρτε;»

Ἐκτοτε ἤρξατο νέα τῆς ζωῆς μου φάσις. Ἡκουον πάντοτε τὰς γυναικας τοῦ χωρίου νὰ οἰκτείρωσι τοὺς δρφανοὺς καὶ νὰ λέγωσιν, δτι πάντα ἥσαν στραβά εἰς τινα οἰκίαν, δταν ἀνεχώρει ή μήτηρ ἐξ αὐτῆς. Ηρώτων λοιπὸν ἐμαυτὸν μετ' ἀνησυχίας, καθ' ἦν ὠραν δ διδάσκαλος ἐπραγματεύετο περὶ τῶν εἰκοσι-

τεσσάρων γραμμάτων, «τίς θέλει μᾶς ἑτοιμάσσει τὴν σοῦ παν; » «Τίς θὰ μοι σιδηρώσῃ τὸ λευκόν μου ὑποκάμισον διὰ τὴν Κυριακήν; » Τί, θέλει φροντίζει διὰ τὴν οἰκίαν, » Καὶ διὰ τοῦτο ἔξεπλάγη ὅτε τὴν μεσημβρίαν εὗρον τὸ γεῦμα ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸν τὸν προθάλαμον καθαρὸν, τὰ ἔπιπλα στίλθοντα καὶ τὴν σκροφύδεμον πλήρη κρημβῶν. Τὴν Κυριακήν εἶχον ὑποκάμισον καθαρὸν, καλῶς σιδηρομένον κατὰ τὸ σύνηθες, χωρὶς νὰ στερηθῇ οὐδὲ τοῦ ἐλαχίστου, οὔτε κατὰ τὴν ἔβδομάδα τεῦτην οὔτε κατὰ τὰς ἐπομένας. Συνεπέραντα δ' ἐκ τούτου, ὅτι ἡμεῖς δὲν εἰμεθα δμοῖοι πρὸς τὰ λοιπὰ δρφνὰ καὶ ἥρωτων ἐμαυτὸν πόθεν τοῦτο; Δὲν ἔλειψα τοῦ νὰ ὑποτεύσω νηρῆδα τινα ἢ πνεύματα πρόθυμα εἰς βοήθειαν ἡμῶν ἀλλὰ τέλος ἀνεκάλυψε τὴν νηρῆδα: ἡμέραν τινα τυχῶν ἀδείας πρὸς ἀπουσίαν, δτε ἡμην ἡναγκασμένος νὰ μένω αἴκοι, διότι εἶχα κτυπήσει τὸν πόδα μου ἐπὶ μεγάλου λίθου «Πόσον ωραία γνωρίζεις τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν!» εἶπον κατενθουσιασμένος εἰς τὴν ἀδελφήν μου Αἰκατερίνην· καὶ δτε μοι παρέθηκεν δρεκτικώτατον πρόγευμα «Ἄ! σὺ ήσαι ἀξέια θαυμασμοῦ τῇ προσέθηκα πόθεν ἐδιδάχθης τόσῳ γρήγορα δλα ταῦτα; »

— «Είναι πολὺς χρόνος ἀφ' ὅτου τὰ γνωρίζει αὐτὴ καὶ θὰ τὴν ἔβλεπες πρὸ πολλοῦ ἐκτελῦσσαν αὐτὰ, ἐὰν δὲν ἔγριζες πάντατο», ητο ή ἐκ μέρους τῆς Αἰκατερίνης ὃπο τῆς Μαρίας ἐν εἰδεῖ ἐπιπλήξεως ἀπάντησις. «Το αὕτη ή πρώτη ἡμέρα καθ' θὰ ἔμαθον, δτε πρὸ πολλών ἥδη μηνῶν ή Αἰκατερίνη, οὐδὲν ἄφινεν εἰς τὴν μητέρα νὰ πράττῃ, καθότι ὑπέφερεν.

Δὲν δύναμαι νὰ ἔκφρασθω πῶς κατελήφθην ἀμέσως ὃπο αἰσθήματος σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀδελφήν μου καὶ πῶς μοι ἐφαίνετο αὐτὴ ὡς αὐξήσος αἰφνηδίως. Μάτιά μου Αἰκατερίνη! ἀντὶ ή καῦμένν νὰ τρέχῃ νὰ παιζῇ μετὰ τῶν δμηλίκων της, ἔμενεν οἰκαδές ἐργάζομένη ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἐσπέρας δι' ἡμᾶς. Ήθελον νὰ ἡμην τότε δέκα ἔτη μεγαλητερος, δπως ἐκτελῶ τὰς βρεταίς ἐργασίας, αἰτινες παρήγαγον τίλλους εἰς τὰς χειρας της. Αὕτη ἔκοπτε διὰ τοῦ πρίονος τὰ βραχέα ἔβλα, ἐσώρευε τὰ βραχέα πρόμνα δπὸ τὸ ἀμαξοτάσιον, ἀνέσυρε τοὺς μεγάλους κάδους τοῦ φρέατος, μετεχειρίζετο τὸ σκαφεῖον καὶ ηροτρίκ τὸν κῆπον, διὰ νὰ καρποφορήσωσι τὰ γεώμηλα καὶ αἱ κράμβαι. «Ο! εὐθὺς δπου θὰ ἀνελάμβανον ἐκ τῆς αὐθεντίας μου, θὰ ἤρχιζον τὴν ἐργασίαν καὶ τότε θὰ ἔβλεπεν ἐὰν δὲν ἡμαι εἰς οὐδὲν ίκανός. Ήμην ή ισχυρότερος τῶν δμηλίκων μους» πῶς, θὰ ηγχαριστούμην ὑπηρετῶν τὴν Αἰκατερίνην!

Καὶ ἀληθῶς μετὰ τὴν ἡμέραν ταῦτην οὐδεὶς θελει μὲ ίδει μετὰ τῶν κακοήθων τοῦ χωρίου. «Εμενδν κατ' οἰκον ἐκτελῶν τὰς περαγγελίας τῆς Αἰκατερίνης. Ο πατήρ μου βλέπων με ἐργάζομενον, δσάκις ἐπενίρχετο εἰς τὴν οἰκίαν (καὶ ἐπανήρχετο συνεχέστερον δπως ἐπαγρυπνῇ ἔτι μᾶλλον ἐφ' ἡμῶν) ηγχαριστεῖτο πολὺ ἐπαναλέγων πολλάκις, δτε θὰ γίνω ἄριστος ξυλοκόπος.

«Ἀλλ' οὐδόλως εὐχαριστεῖτο ἐκ τῆς ὑποθέσσως ταύτης τοῦ πατρός μου, δὲν προσδόκα περὶ ἐμοῦ μόνον τοῦτο ἔκεινη. Βίχε πάντοτε κατὰ νοῦν τὴν τελευτὴν τοῦ πατρός μου περαγγελίαν: «Στέλε τὸν Ροβέρτον εἰς τὸ σχολεῖον», καὶ διὰ νὰ πληρώσω τὰς προσδοκίας της νὰ θριμοῦμαι μεταξὺ τῶν φιλοποντέρων μαθητῶν. Οἶμοι! Ήμην διασιλευς τῶν ὀκνηρῶν, ή κεφαλὴ τῆς σειρᾶς τῶν ἀναγώγων, δι μᾶλλον θυρυστούς, δι τακτώτερος, καὶ δι μᾶλλον ἐπιρρεπῆς εἰς ἀνοήτους ἐφευρέσεις. Καὶ δτεν εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς, ζευρα ἀκουσίως ἐκ τοῦ χαρτοφυλακείου τὸν ἔλεγχον, δην ή Αἰκατερίνη δὲν ἔπαισε νὰ αιτῇ, δὲν θὰ εἶχον ἀνάγκην νὰ μοῦ ἀναγνώσῃ τὸ ἐμπεριεχόμενον δπως λάθω γνῶσιν αὐτοῦ. «Διαρωγή, ἀπερίσκεπτος προσοχή, ἀθλία μαθήματα, πάντοτε ήμελημένα καθηκοτά, ἀνακριβή πρόσδος, βραδυτάτη ὁκηρία, ἀνίατος.»

«Η Αἰκατερίνη ἐστέναζεν» ἐδίπλου πάλιν τὸ δλέθριον χαρτίον καὶ τὸ ἀπέθετο εἰς τὴν βιβλιοθήκην μετὰ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, λέγουσά μοι: «Θὰ αἰσχύνησαι δταν τὰ ἀναγινώσκης κατόπιν» ἀθροίζεις προμήθειαν λύπης καὶ ἀμυθείας, δ πατήρ θὰ εἶχεν ἀνάγκην ἐγγραφμάτου βαθηθοῦ πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ ἐμπορίου του» σὺ δὲ δὲν θὰ ήσαι ίκανός, ή τὸ πολὺ πολὺ δι' ἐργάτης. Είσαι περισσότερον ή δσφ νομίζεις ἀξιούς οἴκου, πτωχόν μου παιδίον.»

«Ἐν τούτοις δύναμαι νὰ τοῦ βαθμολογίου, καθ' θὴν ή Αἰκατερίνη μὲ εἶχε παρατηρήσει διὰ τόσω σκυθρωποῦ τρόπου, ὥστε ἐφευγον χωρὶς νὰ τολμήσω νὰ τῇ προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου, δὲν ηγχαριστούμην παγτάπεσιν εἰς τὰς παιδίας καὶ διηυθύνθην εἰς τὸ δάσος, ίνα ἔκει μόνος διασκεδάσω. Άλλα δύναται τις νὰ διασκεδάσῃ δταν ἔχη τεταρχημένην τὴν συνειδητην;

«Εννεατής παις δὲν είναι ἀρκούντως ἔξωκειωμένος πρὸς τὸ ἔγκλημα, δπως ἀποσειση τοὺς ἔλεγχους τῆς συνειδήσεως, ὡς τὴν πρὸ τῆς θύρας του χιόνα. Οὐδεμίαν πλέον εὑρίσκων ήδονήν, εἰς τὸ διὰ λίθων κυνήγιον τῶν κοσσούφων, οὐδὲν εἰς τὴν καταδίξιν τῶν λαγιδέων ή εἰς τὸ κελάδημα τοῦ σπίνου» αὐτὸς δ φαιδρὸς ήλιος τοῦ έκαρος ἐφαίνετο μοι φορτικός: ἐφ' οἵς ἐπανηλθον πλήρης ἀδημονίας οἴκαδε.

«Ἐν ὧ διέκαιον πρὸ τοῦ τοίχου τοῦ κοιμητηρίου, ωραία σύνρα διέβη πρὸ τῶν δφθαλμῶν μου καὶ διωλίσθησε μεταξὺ δύο λίθων: δὲν ἔβλεπον πλέον ή τοὺς λαμπρούς δφθαλμούς της δι' ὧν μὲ παρετήρει.

«Ο τοιχος ήν ἐφθαμμένος» καὶ ἐπομένως δὲν ήτο δύσκολον νὰ ἀναρριχηθῇ εἰς αὐτὸν ἀνερριχθῆνη λατπόν, παραφυλάττων πάντοτε τὴν σύνρα μου.

— «Ναι φιλτάτη μου, ἐσκεπτόμην, δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἐνοχλήσω δπου εὑρίσκεσαι» ἔξελθε δμως καὶ λογαριαζόμεθα. Ημην ἡναγκασμένος νὰ πιστεύσω δτι μὲ ήννότης διότι δὲν ἔχειρητο ἐκείθεν περιενουσα τὴν ἀναχώρησίν μου. Ημην ἐπίσης μετ' αὐτῆς Ισχυρογυνώμων. Μὴ έχων τί νὰ πράξω, ἐκάθισα ἐπὶ

μεγάλου λίθου ἔχοντας τοῦ τοίχου, ὡς ἐφ' ἵππου, ἀναμένων.

“Ημην εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, δτε μετ' ὀλίγον ἡκουσά τινα νὰ ξύη πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τοίχου. Δὲν ἔξεπλάγην διόλου· ὁ θρούς, ἵτο πρὸς τὸ μέρος τῶν τάφων ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπέστησα καὶ ἐκεὶ τὴν προσοχὴν μου· δικαιόρος μου δὲν μοὶ ἐκόστιζε πολὺ. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἡκουσα τὴν φωνὴν τῆς Αἰκατερίνης, κλαιούσης μᾶλλον ἢ δμιλούσης... . . καὶ ἦτο αὕτη. Ἐθεσα τὸ οὖς μου εἰς τὸν τοίχον καὶ ἡκροάσθην τῶν ἔξης.

«Προσφίεστάτη μου μῆτερ! (εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρός μας) συγγάρησάν με παρακαλῶ, διότι δὲν γνωρίζω νὰ ἀναθρέψω κάλλιον τὸν 'Ροβέρτον. Δὲν εἶναι λάθος μου· μετέρχομαι πᾶν μέσον διπλῶς καταστῶ παρ' αὐτῷ ἀξιαγάπητος καὶ ἀξιοσέβαστος, ἀλλ' αὐτὸς δὲν μὲν πάκονει δὲν θέλει νὰ μανθάνῃ. Σὲ ἱκετεύω, μῆτερ μου, διίλησον περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πανάγαθον Θεὸν, διποις μετατρέψῃ εἰς τὸ καλὸν τοὺς λογισμούς του. Πόσον λυποῦμαι νὰ τὸν βλέπω δύκηρόν! Προσφίλης μου μῆτερ, παρκάλει τὸν Θεὸν δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτόν».

«Η δυστυχὴς Αἰκατερίνη εἰς οὐδένα ἀλλονέποιει γνωστὰ τὰ δι'; ἐμὲ παράπονά της είμη εἰς τὴν φίλη τάτην σκιάν! Ή σανάρα ἐν τούτοις ἐννοήσασα δτε δὲν ἐσυλλογίζομην πλέον περὶ αὐτῆς, ἐξῆλθε τῆς κρύπτης της καὶ ἀνεχώρησε. Τὴν εἰδόν, ἀλλὰ δὲν τὴν κατεδίωξα· ἐνησοχοδύσην μᾶλλον νὰ καταπραύνω τοὺς λυγμούς μου· δὲν ηθελον νὰ ἐνοχτῇ ἡ ἀδελφή μου δτε ζῆμην ἐκεῖ. Έν τούτοις ἔκλαιον, ἐξ ὅλης μου καρδίας μετανοῶν καὶ καταθλιβόμενος. Ήσθανόμην ἐμαυτὸν, ναι ήσθανόμην ἐμαυτὸν. Ζητοῦντα νὰ μεταβληθῶ γινόμενος διποιγραμμὸς τοῦ σχολείου. Ἐπειθόμουν νὰ βιφθῶ ἀμέσως εἰς τὸν τράχηλον τῆς φίλης μου Αἰκατερίνης ὑποσχόμενος αὐτῇ... . ἀλλ' ίσως μὴ ητο δύσκολος ἡ μάθησις! Καὶ πάλιν δι' ἀπετύγχανον κάλλιον ητο νὰ προσπαθῶ χωρὶς νὰ εἴπω τι. Άλλως τε τοσάκις τῇ ὑπεσχέθην τόσα, διστε πιθανὸν δὲν ηθελε μὲν πιστεύει. Ηροτιμότερον ἐξ ἀπαντος ἦν νὰ σιωπῶ. Ναι τοῦτο ἔπραξα.

«Η ζώη μου διπῆρε φορτικὴ δι' ἐμὲ τὸν ἐπόμενον μῆνα. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθωθῇ τις ἐν μιᾷ ή μέρῃ, καὶ μόλις μετὰ κόπου κατώρθωσα νὰ καταστῶ ἀνεκτὸς ἐν διαστήματι μηνός. Πλὴν διδίασκαλος διέκρινε τὰς προσπαθείας μου, διστε τὴν ήμέραν τῆς διανομῆς τῶν βαθμολογίων, ἐμειδίας ἐγχειρίζων μοὶ τὸ τρομερὸν φύλλου τοῦ χάρτου καὶ τὸ μειδίαμα ἐκείνο μοὶ ἔδιδε χρηστὰς ἐλπίδας. «Βέλαι, βέλαιος δτε τὸ βαθμολόγιόν μου εἶναι καλά», εἶπον κατ' ἐμαυτὸν ἐπιστρέψων ἐκ τοῦ σχολείου καλπάζων. «Υπάγω νὰ τῆς τὸ δώσω πρὶν τὸ ζητήσῃ αὐτῇ ἀλλ' ἐτι τερπνότερον εἶναι νὰ βλέπω τὴν μορφήν της μεταβαλλομένην καθ' δοσον τὸ ἀναγνώσκει». Οὕτω σκοπτόμενος ἤνεῳξε τὴν θύραν.

«Τὸ βαθμολόγιόν σου; ἐρωτήθη η Αἰκατερίνη. Δεν

ῆτο μακράν, τὸ ἐκράτουν μεταξὺ τῶν δύο μου δακτύλων.

Τὸ ἔλαβεν· ἥνεαξε τὸ περικάλυμμα καὶ ἤρξατο διὰ σκυθρωποῦ ὑφους νὰ ἀναγινωσκῃ «Διαγωγὴ... πῶς; διαγωγὴ καλή! προσοχή... ἀρκούντως σύντονος! μαθήματα, ἐπιμελῶς ἐγνωσμένα! 'Ροβέρτε, προσφιλέσ μου 'Ροβέρτε! Βίναι δυνατόν; εἰν' ἀληθές;» Ἔκλαιεν ἀπὸ χαρᾶς ἐκτείνουσά μοι τοὺς βραχίονας. Ἐπῆδησα εἰς τὸν τράχηλόν της καὶ τὴν ἡσκάσθην εὐτυχής. Αγνοῶ δὲν θὰ εὑρεθῶ ἐκ δευτέρου εἰς τοιαύτην θάλασσαν εὐτυχίας.

(Ίδε σελ. 67.)

Ἐλαύον κατόπιν τὸ βαθμολόγιον καὶ ἀπετελείωσαμεν διμοι τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ «Καθήκοντα ἐπιμελή μεγάλη πρόσδος πατέ τέλος ἀξιος νὰ ἀποδῆ καλὸς μαθητής».

Η μικρὰ Μαρία μὲ παρετήρει, δως παρατηρει τις ἔκτακτον τι.

Εἶπον τὰ πάντα εἰς τὴν Αἰκατερίνην, ηθελον νὰ γινώσκῃ αὐτη τὸ αἴτιον τῆς μεταβολῆς μου, ἐν ὃ αὔτη μὲ ἐνηγκαλίστε ἐξ δύνματος της καὶ τῆς μητρός μου. Καὶ τὸ ἐσπέρας μετὰ τὴν προσευχήν μας πόχαριστήσαμεν ἀμφότεροι ἐκείνην ητις ὡμίλησ περὶ ἐμοῦ εἰς τὸν Θεόν.

Απὸ τῆς ήμέρας ἐκείνης κατέσσυν καλὸς μαθητής·

έλαμβανον κατ' έτος βραβεία καὶ αἱ σπουδαὶ μου ἐκεῖναι μοὶ ἔχρησίμευσαν εἰς ἐπιτυχίαν τῶν ἑκάστοτε ἐπιχειρήσεών μου. Ἐν τούτοις τῷ εἰπον πολλάκις εἰς τὴν Αἰκατερίνην, δσάκις θωματίζαμεν περὶ τοῦ παρελθόντος, δτι οὐδεμία εὐτυχία θέλει ἔξαλείψει τῆς μνήμης μου, τὴν ἐνθύμησιν τοῦ πρώτου καλοῦ βαθμολογίου μου.

A. K. S.

ΑΠΟΡΟΙ ΠΑΙΔΕΣ *

Ἐν ἀπάσαις ταῖς μεγαλοπόλεσι οὐ μόνον τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐν πολλαῖς τῆς Ἀσίας ἀπαντᾶται τάξις παιδῶν, η λεγομένη τῶν Ἀπόρων Παΐδων. Ἐνιοι τούτων κέκτηνται μετὰ τῆς πενίας καὶ τοὺς γονεῖς καὶ φίλους των, διατρέφοντες τοὺς πρώτους διὰ τῆς ἐργασίας των, ἄλλοι δὲ ἔχουσιν ἡ ἀσθενή μητέρα η ἀνάπτηρον ἀδελφὸν, τινὲς δὲ καὶ δλῶν τούτων στερούνται ἐκτὸς τῆς πενίας, ητις καθ' δλας τὰς περιστάσεις εἶναι δ ἀχώριστος σύντροφος αὐτῶν. Τὸ δέπερας, ἀν τὴν ἡμέραν κερδήσωσιν δλίγα χρήματα οὐδεὶς θέλει χαρῆ μετ' αὐτῶν· ἀν δὲ πάλιν δὲν κερδήσωσι τι, οὐδεμία φιλικὴ χειρ θέλει ἔλθει ἀντιλήπτωρ αὐτῶν.

Εἶναι πλάσματα ἔρημα ὑπὲρ ὃν ἥρξατο ἐσχάτως καὶ ἐν Ἑλλάδι νὰ ἔγειρηται φωνὴ συμπαθείας. Ἄν υπῆρξε πρᾶξις ἀποθανάτουσα, τὸν μακαρίτην Σπυρίδωνα Βασιλειάδην, δὲν ἦτο τόσῳ η πολιτικὴ η δραματικὴ τέχνη του, δσφ η ὑπὲρ τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν φωνὴ του.

Πόσοι ἐκ τούτων καθιστάμενοι ἄνδρες ήθελον εἶσθαι βάρος τῆς κοινωνίας ἐν ὃ ηδη καλλιεργουμένου πως τοῦ ἐν αὐταῖς ἐνυπάρχοντος σπόρου τῶν καλῶν αἰσθημάτων, καὶ εἰς πολλοὺς τούτων εὑρισκομένων αὐτῶν, καθίστανται ἄνδρες ἐνάρετοι, χρήσιμοι, οὐ μόνον ἔαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τῇ κοινωνίᾳ.

Τὴν μὲν ἡμέραν στιλβωταὶ ὑποδημάτων η ἐφημεριδοπῶλαι, τὴν δὲ νύκτα σπουδασταὶ ἐπιμελεῖς θέτουσιν οὕτω, τὰς πρώτας βάσεις τῆς ἀτομικῆς των εὐδαιμονίας, μανθάνουσι νὰ κερδίζωσι τὸν ἄρτον των συνειθίζοντες ἔκυτους εἰς τὴν παιδείαν. Ὁποῖον δφελος ήθελε τις πρᾶξεις αὐτοῖς συσταίνων καὶ ἐν Ἀθήναι ταμιευτήριον, δπου νὰ κατεχθέτωσι τὰ περισσεύματα τῶν καθημερινῶν κερδῶν των, ἀπαλάσσων οὐ τω αὐτοῖς τῆς αἰσχρᾶς ἔκείνης δουλείας, εἰς θην οἱ πλειστοι τούτων ὑπόκεινται, νὰ ἐργάζωνται δλην τὴν ἡμέραν, κερδίζοντες διὰ τὸν δι' έν η καὶ πλείονα ἔτη ἐκμιθούντα αὐτοὺς ἀντὶ ἐλαχίστου ποσοῦ!

Ἡ εἰκὼν ἡμῶν παριστᾶ δύο ἀπόρους πατέρας ἐξ Ἀγγλίας. Σαρόνουσι τὴν χιόνα ἔχοντες σκοπὸν νὰ διακοινώσωσι μετὰ τῆς ἐργασίας καὶ τὰ κέρδη. Εδρίσκονται ἐν παραφορῇ ἀδελφικῆ καὶ διὰ τοῦτο δ εἰς

* Ιδε σελ. 68.

προσφέρων τῷ ἑτέρῳ τὸ μῆλον, δπως κόψῃ διὰ τῶν δδάντων του δσφ θέλει, τῷ παραπονεῖται διὰ τὸ δὲν ἔκοψε τούλαχιστον τὸ ἡμισυ, ἐνῷ μεταξύ των διατυπώσεις εὐγενείας καὶ κομψῶν τρόπων δὲν πρέπει νὰ διπάρχωσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀδελφικὴ διανομὴ τῶν ἀγαθῶν ἀμφοτέρων. Ὡραίον αἰσθημα!

MARIA S.

ΦΩΝΗ ΕΚ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ

Οὐδὲν πολυτιμότερον τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. (Κ). — Κύριος γινώσκει κατὰ πόσον δικαίως πάσχομεν. (Κ). — Καταρδματικαθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν τῆς.... (Φ). — Μακάριος ἀνήρ, δι' οὐδὲπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν δδῷ. (Τ). — "Οτι ὑπὸ κακοῦ συμφέροντος κινούμενος. (Π). — "Η μεγαλειτέρα τῶν δυστυχιῶν εἶναι η κακὴ κεφαλή. (Φ). — Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. (Κ). — Αλλοίμονον εἰς ἐκείνον δστις πέση εἰς τὰς φυλακάς. (Χ). — Πρῶτον ἡμην ἀμελής καὶ ἔπειτα ἐγκληματίας. (Ζ). — Μετανοεῖτε, ηγγικεν η βασιλεία τῶν οὐρανῶν. (Η). — Κόλασις ἐπίγειος εἶναι η φυλακή."

(Ἐκ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Φυλακῶν»).

Λόσις ζ. αινίγματος.

10,000—00001

Ἐλυσαν αὐτὸ οι κκ. Ἀντώνιος Συνοδινὸς, δστις λαμβάνει καὶ τὸ βραβεῖον. Ἀναστ. Κ. Σιγαλδες (Σύρου) Ἐλένη Δερέκα, Γ. Νάκος (Κωνσταντινούπολις) Ἐλένη Η. Γέροντα. Ἰωάν. Χρ. Ρήγας. (Κωνσταντινούπολις) Γ. Χρυσούλης (Πειραιεύς), Κωνσταντίνος Δάγγης, Ἰωάν. Γαλανόπουλος. Ι. Τ. Δάφνος (Μεσσίνα).

Λόσις ε'. προβλήματος.

Ἐλυσαν τοῦτο οι κκ. Κωνστ. Ι. Οἰκονομίδης (Χαλκίς). Ἀναστ. Κ. Σιγαλδες (Σύρου). Γεώργ. Νάκος (Κωνσταντινούπολις). Ἐλένη Δερέκα, Ἐλένη Γέροντας Ἰωάννης Κυριακόπουλος (Σπάρτη). Π. Κ. Γουλιμῆ, (Μεσολόγγιον). Γ. Γ. Χρυσούλης (Πειραιεύς). Ἰωάν. Χρ. Ρήγας (Κωνσταντινούπολις). Ἡρακλῆς Ροΐδου (Καστελλαράς). Ἀναστ. Δημακόπουλος, Ἰωάν. Γαλανόπουλος, καὶ τινες ὃν τὰ δνόματα εἶναι δυσκανήγωστα.

ΑΙΝΙΓΜΑ Η'.

Οι λαμπάς η ἀναμμένη πάντα ἵσταμαι δρθδες Κ' εἴτε μόνος εἴτε μ' ἄλλον συνειθίζω νὰ λαλῶ "Αν μὲ κατατάξης πρῶτον δύο ἄλλων ἀδελφῶν μου. Τὴν αἰτίαν σοὶ δειλῶ. "Αν δὲ πάλιν τελευταίον σ' δσα λέγεις συμφωνοῦμεν. Καὶ οὐδὲν σοὶ ἀνατρέψω.